

Geachte raadscommissieleden Wonen Werken en Recreatie,

Mijn naam is Mario Vissers, lid van het kernteam, Kernplatform Duinhoek. Dit inspraakonderwerp heeft betrekking op agendapunt 9: 'Voorontwerp-bestemmingsplan Windturbines Haringvlietdam Hellevoetsluis'

Hoorbaar geluid; huidige meting (norm; Lden)

Het aspect 'Geluid' is wellicht het belangrijkste onderwerp wat bij de vergunningsaanvraag/bouw van windparken oppopt in relatie tot overlast en gezondheidsrisico voor omwonenden. In eerste instantie werd deze overlast mn. gemeten obv de zgn. Lden(dag&nacht)-norm. Deze is vastgesteld op 47 dB(A). Dit is ook terug te vinden in de Voorontwerp-bestemmingsplan Windturbines Haringvlietdam Hellevoetsluis'. Deze norm en ook de meting tov deze norm schiet echter (dramatisch) tekort in de manier waarop omwonenden hier overlast van ondervinden. Zo gaat men bij deze normstelling uit van het jaargemiddelde. Dit komt erop neer dat indien het een aantal dagen amper waait, hier een aantal 'stormachtige' dagen tegenover 'mogen' staan waarbij omwonenden significante overlast kunnen ervaren (en nachten wakker kunnen liggen), zonder dat hierop mitigerende maatregelen moeten worden getroffen. Deze norm is op dit moment nadrukkelijk in discussie, toch lijkt de gemeente Hellevoetsluis hieraan nog vast te (willen) houden (zie Vobp).

Laag Frequent Geluid (LFG)

In de afgelopen periode is duidelijk geworden dat het echter bij windturbines niet alleen draait om het 'hoorbare' geluid (> 200 Hz). Juist het lagere bereik (< 200Hz) zorgt voor veel meer gezondheidsschade/risico voor de bevolking. De (lage) bromtonen zorgen ervoor dat mensen niet meer aan slapen toekomen en uiteindelijk beslissen te verhuizen (vgl. Windpark Spui). Lange tijd is de invloed van LFG aanvankelijk niet in ogenschouw genomen en daardoor niet meegenomen in de normen. Deze zijn derhalve ook niet terug te vinden in de huidige Vobp.

Dit is echter ook één van de redenen die geleid heeft tot het besluit van de RvS in het kader van het Nevele-arrest. Het is niet voor niks dat met dit besluit vergunningstrajecten mbt windparken onmiddellijk on-hold zijn gezet. Dit besluit heeft tot gevolg dat het Rijk via een nieuw uit te voeren PlanMer deze omissie(s) moet herstellen. Zij trekt hier ongeveer 1,5 – 2 jaar voor uit. Het huidige inzicht is echter wel degelijk anders. Steeds meer onderzoeken tonen aan dat LFG schadelijk is voor de volksgezondheid! Recentelijk zijn hierover diverse publicaties verschenen; Ik noem u er een aantal:

- a. Nieuw onderzoek uitgevoerd door RIVM; Onderzoeksprogramma Laag Frequent Geluid (LFG): Stand van Zaken en aanbevelingen voor vervolgonderzoek (17 nov. 2021)
...Aanbevelingen en Onderzoeksrichtingen; Om te komen tot een beter beeld van de omvang van de LFG-problematiek is het nodig om een beeld te hebben van de blootstelling aan LFG en de effecten hiervan. Om tot een eerste indruk te komen zou een periode geluidmetingen kunnen worden uitgevoerd rondom bekende bronnen, waarbij eveneens de beleving in kaart wordt gebracht....
- b. Brief staatssecretaris van I&W aan de Tweede Kamer (Structuurvisie Windenergie op land, 17 nov. 2021)

...Uit meldingen en landelijke hinderpeilingen maakt het RIVM op dat er een toename lijkt te zijn in klachten die worden toegeschreven aan laagfrequent geluid...

...Het RIVM geeft wel aan dat laagfrequent geluid, net als geluid in het algemeen, tot (ernstige) hinder en mogelijk slaapverstoring kan leiden...

...raadt het RIVM aan om verkennende metingen te doen naar de blootstelling aan laagfrequent geluid en de beleving ervan....

...Gemeenten hebben daarnaast mogelijkheden om in de lokale situatie laagfrequent geluid apart te beoordelen en te normeren. Ook hierbij geeft het rapport aan dat er behoefte is aan handvatten....

...Ik zal op basis van de aanbevelingen voor vervolgonderzoek in samenspraak met de Ministeries van EZK en VWS bezien op welke punten tot verdere kennisontwikkeling gekomen kan worden om eventueel beleid verder vorm te geven....

- c. Artikel in Telegraaf: *Stop nieuwe windparken, eerst duidelijkheid over gezonde afstand*, 3 feb. 2022
...De uitrol van nieuwe windparken worden stopgezet, zolang onduidelijk is wat veilige en gezonde afstanden zijn voor plaatsing nabij woningen. Daarvoor pleiten coalitiepartij VVD en oppositiepartijen SP en JA21....
- d. Artikel in AD van *Scherpere eisen van provincie bij bouw windparken: We moeten overlast voor omwonenden voorkomen*, 14 feb. 2022
...Turbines zorgen voor meer overlast dan slagschaduw alleen, waarschuwt VVD-statenlid Mirjam Nelisse...
- e. Ervaringen van bewoners;
 - Omwonenden die noodgedwongen besluiten te verhuizen; vluchten voor windturbines ivm slaaptekort

Vragen aan de Raad:

- Houdt de gemeente Hellevoetsluis voor het project Windturbines Haringvlietdam vast aan de norm waarvan nu reeds bekend is dat die niet adequaat is en achterhaald en die in de nabije toekomst zal veranderen.
- Realiseert de gemeente zich dat als zij die norm toch hanteert dat dan >25 jaar mensen hinder en schade zullen ondervinden, met mogelijk de nodige schadeclaims.

Met vriendelijke groet,

Drs. Mario Vissers
Hellevoetsluis, 8 maart 2022
06 51453662
mjmv@xs4all.nl

In het kader van de AVG geef ik hierbij toestemming om mijn naam kenbaar te maken.